

## VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2008 vp

### Hallituksen esitys laeiksi autoverolain muutok- senhakusäännösten muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 4 päivänä joulukuuta 2007 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi autoverolain muutoksenhakusäännösten muuttamisesta (HE 160/2007 vp).

##### *Jaostovalmistelu*

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

##### *Asiantuntijat*

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Tanja Nurmi, valtiovarainministeriö

- erityisasiantuntija Liisa Heikkilä, oikeusministeriö
- hallintoneuvos Eila Rother, korkein hallinto-oikeus
- hallinto-oikeustuomari Juha Rautiainen, Helsingin hallinto-oikeus
- tulliveropäällikkö Marko Koski, Tullihallitus
- professori Esko Linnakangas, Helsingin yliopisto
- toimitusjohtaja Pentti Rantala, Autoalan Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Pasi Nieminen, Autoliitto ry
- hallintoneuvos (emeritus) Raimo Anttila.

Lisäksi valtiovarainministeriö on antanut kirjallisen lausunnon verojaostolle.

#### HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi autoverolain muutoksenhakusäännöksiä. Esityksen mukaan verovelvollisen tulisi muutosta hakiessaan pääsääntöisesti tehdä ensin veroviranomaiselle kirjallinen oikaisuvaatimus, jota koskevaan päätökseen vasta olisi mahdollista hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta. Esityksessä ehdotetaan myös, että autoveroasioissa toimivaltainen tuomioistuin olisi yleensä verovelvol-

lisen kotikunnan mukaan määräytyvä alueellinen hallinto-oikeus.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan kumottavaksi säännös, joka koskee käytettynä verotettujen ajoneuvojen muutoksenhakua koskevaa siirtymä kautta.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan ensi tilassa.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

*Yleisperustelut*

Hallituksen esitys koskee yksinomaan autoverotuksessa<sup>1</sup> noudatettavaa muutoksenhakumenettelyä, jota on tarkoitus uudistaa keskeiseltä osin siten kuin Välillisen verotuksen muutoksenhakutyöryhmä esitti muistiossaan huhtikuussa 2007.<sup>2</sup> Tämä koskee niin pakollisen oikaisuvaatimusmenettelyn omaksumista muutoksenhakuun kuin autoverovalitusten hajauttamista Helsingin hallinto-oikeudesta yleisiin alueellisiin hallinto-oikeuksiin. Lisäksi lain voimaantuloa koskevat ehdotukset vastaavat niitä sääntelyvaihtoehtoja, joiden tarkastelua työryhmä piti aiheellisena ainakin autoverotuksen jatkovalmistelussa.

Vaikka esitys on lähtökohdiltaan varsin rajattu, sen odotetaan tehostavan autoverotuksen muutoksenhakua ja vähentävän pitkällä aikavälillä hallinto-oikeuksiin tehtäviä valituksia.

Tämä perustuu siihen, että valittajalla on jatkossa nykyistä paremmat mahdollisuudet arvioida todellista valitustarvettaan, kun hän saa jo ensivaiheessa hallintoviranomaiselta perustellun päätöksen vaatimuksistaan. Samalla luovuttaiisiin nykyisen menettelyä, jossa valitus on siirrettävä hylätyiltä osin automaattisesti hallinto-oikeuteen. Jatkossa valitus olisi siten itsenäinen, hallinnollisesta menettelystä erillinen toimi.

Samanlainen pakollinen oikaisuvaatimusmenettely ja erillinen valitusvaihe on omaksuttu välittömässä verotuksessa jo 1990-luvulla, ja kokemukset siitä ovat hyvät; hallinto-oikeuksiin tehtyjen valitusten määrä on pudonnut murtoosaan aiemmasta. Samalla virheelliset päätökset on voitu korjata mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja joustavasti. Muutos on ollut johdonmukainen ja selvä, vaikka välittömään verotuk-

seen liittyvät vero-oikeudelliset ongelmat ovat usein varsin monimutkaisia ja intresseiltään merkittäviä. — Samaa tehokkuutta tavoitellaan nyt siis myös autoverotuksessa.

Valiokunta pitää esitystä kaikilta osin perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena.

Oikaisuvaatimusmenettely sopii erityisen hyvin autoverotuksen kaltaiseen summaariseen veromuotoon, jossa ei anneta itse verotusvaiheessa seikkaperäisiä ja perusteltuja päätöksiä. Lisäksi autovero on lähtökohdiltaan yksinkertainen pistevero, jota koskevat valitukset liittyvät useimmiten arvostusta koskeviin näyttökysymyksiin. Sellaisten kysymysten selvittely, samoin kuin riidan kohteen yksilöinti, on perusteltua mahdollisimman aikaisessa vaiheessa niin oikeusturvan kuin tehokkuuden näkökulmasta.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on huomautettu lisäksi siitä, että Helsingin hallinto-oikeuteen päättyy nykyisin tapauksia, joissa verovelvolliset eivät mitään ilmeisemmin olisi enää itse valittaneet erikseen. Niissä asia käsitellään siis tavallaan vastoin valittajan tahtoa tuomioistuimessa. Näitä tapauksia on käsitelty hallinto-oikeuden mukaan satoja, ja tullissa parhailleen vireillä oleviin valituksiin sisältyy oletettavasti tuhansia samanlaisia. Uudistus ja sen mahdollisimman nopea voimaantulo on myös tämän vuoksi perusteltu.

Valitusasioiden hajautus noudattaa puolestaan hallinto-oikeuksien toimivallan jakoa koskevia yleisiä periaatteita ja on hallinto-oikeuksien keskinäisen työnjaon kannalta tarpeellinen. Se on perusteltu myös siihen nähden, ettei autoverotus itsessään edellytä erityistä asiantuntemusta. Sitä koskevat asiat voidaan käsitellä alueellisissa hallinto-oikeuksissa yhtä lailla kuin monet muut nykyisin jo hajautetusti käsiteltävät verotusasiat. — Nykyinen keskitetty käsittely on jääne, jolle ei ole enää perusteita nykypäivänä. Lisäksi se viivyttää yksittäisten asioiden käsitelyä ja ruuhkauttaa tarpeettomasti Helsingin hallinto-oikeutta.

Esitykseen on suhtauduttu valiokunnan asiantuntijakuulemisissa lähes yksinomaan myönteisesti.

<sup>1</sup> ml. autoverolain 5 §:ssä tarkoitettu autoverosta kannettava arvonlisävero (ns. elv).

<sup>2</sup> Ehdotus välillisen verotuksen muutoksenhakujärjestelmän uudistamiseksi, VM:n työryhmämuistioita 4/2007. Muistiossa tarkastellaan kaikkia välillisiä veroja — ei siis vain autoverotusta — ja sen suosittukset ovat siis yleisiä.

sesti, ja esimerkiksi oikeusministeriö ja Helsingin hallinto-oikeus ovat puoltaneet esityksen hyväksymistä sellaisenaan. Myös korkein hallinto-oikeus on pitänyt hallinnollista oikaisuvaatimusmenettelyä tarpeellisenä ja asioiden hajauttamista tärkeänä. Keskustelua on käyty lähinnä lain voimaantulosäännöksestä ja jossain määrin mahdollisuudesta korvata oikeudenkäyntikulut myös oikaisuvaatimusmenettelyssä. Valiokunta käsittelee näitä näkökohtia erikseen jäljempänä.

Eduskunnassa on ollut yhtä aikaa tämän esityksen kanssa käsiteltävänä verohallintoa koskeva laaja lakiesitys HE 148/2007 vp<sup>3</sup>, jossa on ehdotettu muutoksia myös autoverolakiin. Osa niistä kohdistuu samoihin pykäliin kuin nyt. Tästä aiheutuu tarve tarkistaa päällekkäiset lainkohdat myös tässä yhteydessä. Valiokunta on käsitellyt muutosehdotuksia tarkemmin yksityiskohtaisissa perusteluissa.

#### *Voimaantulosäännös*

Voimaantulosäännös on herättänyt jossain määrin epätietoisuutta siltä osin kuin siinä on käsitelty autoveron määräämistä tai palauttamista koskevia valitusasioita (jäljempänä autoverovalitukset)<sup>4</sup>. Se vaikuttaa kuitenkin lopulta selkeältä ja helposti täytäntöön pantavalta: se sisältää ensinnäkin säännökset (1) toimivaltaisesta foorumista ja (2) valitusasian käsittelyssä noudatettavasta menettelystä. Näitä tarkastellaan sitten lain voimaantuloohetkellä *vireillä olevien* ja voimaantulon jälkeen *vireille tulevien* valitusten kannalta.

Voimaantulosäännöksessä määritellään siis, mitkä valitusasiat käsitellään vielä Helsingin hallinto-oikeudessa ja mitkä uusien säännösten perusteella alueellisesti määräytyvässä hallinto-oikeudessa. Lisäksi siinä selvennetään, mitkä asiat käsitellään uusien menettelysäännösten

mukaisina oikaisuvaatimuksina, joista on siis erikseen haettava muutosta hallinto-oikeudelta. — Merkitystä ei ole sen sijaan sillä seikalla, minä aikana tehtyä päätöstä valitus koskee. Tämä on perusteltua jo yksin voimassa olevan ja edelleen säilyvän yleisen kolmen vuoden pituisen valitusajan vuoksi<sup>5</sup>.

Ehdotettu rajausta on johdonmukainen: Helsingin hallinto-oikeus käsittelee loppuun ne autoverovalitukset, jotka ovat sen käsiteltävänä lain voimaantullessa. Lisäksi se käsittelee ne lain voimaantullessa vireillä olevat valitukset, jotka veroviranomainen on jo ratkaissut osaltaan nykyisessä oikaisumenettelyssä mutta joita ei ole vielä siirretty hallinto-oikeudelle. Kaikki muut lain voimaantulessa vireillä olevat valitukset samoin kuin lain voimaantulon jälkeen vireille tulevat valitukset käsitellään valittajan kotipaikan mukaan määräytyvässä alueellisessa hallinto-oikeudessa. Käsittelyssä noudatetaan silloin aina uutta oikaisuvaatimusmenettelyä.

Ehdotus poikkeaa Välillisen verotuksen muutoksenhakutyöryhmän ehdotuksesta. Edellä on todettu kuitenkin, että työryhmä piti nyt ehdotetun kaltaisen sääntelyn tarkastelua jatkovalmistelussa kuitenkin aiheellisena. Se totesi lisäksi nimenomaan, että oikaisuvaatimusmenettelyn nopeutettu käyttöönotto olisi tarkoituksenmukaista ehdotuksen tavoitteiden kannalta. Näin oikaisuvaatimusmenettelystä hallinto-oikeuksien resurssien käytölle aiheutuva hyöty olisi mahdollisimman suuri.

Ehdotettu sääntely merkitsee muun ohessa sitä, että tullissa tällä hetkellä vireillä olevat — ja edelleen ratkaisemattomat — autoverovalitukset käsitellään uuden oikaisuvaatimusmenettelyn mukaisesti. Mahdollinen jatkovalitus tehtäisiin alueelliselle hallinto-oikeudelle. Tämä on esityksen tavoitteiden kannalta johdonmukaista ja perusteltua.

<sup>3</sup> Hallituksen esitys laiksi Verohallinnosta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta, HE 148/2007 vp.

<sup>4</sup> Muut kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevat valitukset käsitellään alueellisissa hallinto-oikeuksissa lukuun ottamatta niitä päätöksiä, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa. Niistä tehdyt valitukset käsitellään Helsingin hallinto-oikeudessa.

<sup>5</sup> Joissakin lausunnoissa on esitetty hieman harhaanjohtavasti, että valitusaika oikaisuvaatimuksesta olisi vain 60 päivää. Näin ei siis ole, vaan verovelvollisen valitusaika on myös jatkossa kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista (70 §:n 3 mom.).

Työryhmän ehdottama voimaantulosäännös merkitsisi sen sijaan käytännössä sitä, että tullissa tällä hetkellä käsittelyssä oleva jutturuuhka siirtyisi automaattisesti Helsingin hallinto-oikeuteen. Se taas edellyttäisi erittäin huomattavaa resurssilisäystä Helsingin hallinto-oikeudelle, kuten valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty<sup>6</sup>. Ehdotettu voimaantulosäännös on siten tärkeä myös autoverotuksen jutturuuhkan purkamiseksi ja töiden tasaamiseksi mielekkäällä tavalla hallinto-oikeuksien kesken.

#### *Oikeudenkäyntikulujen korvaus*

Oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta säädetään hallintolainkäyttölain 74 §:ssä. Lakia sovelletaan lainkäyttöön yleisissä hallintotuomioistuimissa. Sen soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty verolaissa säädetty oikaisuvaatimusmenettely, joka on hallintomenettelyä. Lisäksi soveltamisalan ulkopuolelle on tarkoitettu jätettäväksi myös nykyisessä autoverolaissa säännelty oikaisumenettely<sup>7</sup>.

Hallintolain 64 §:ssä säädetään puolestaan hallintoasiassa aiheutuvista kuluista ja todistelukustannuksista. Pykälästä ilmenee kaikissa hallintoasioissa sovellettava pääsääntö, jonka mukaan hallintoasiasta osapuolille aiheutuneita kuluja ei korvata, vaan kukin vastaa kuluistaan. Tätä voidaan pitää perusteltuna mm. hallintomenettelyssä noudatettavien oikeusperiaatteiden, kuten tasapuolisen kohtelun, viranomaisen neuvontavelvollisuuden ja neuvonnan maksutto-

muuden vuoksi. Lisäksi viranomainen vastaa asian selvittämisestä.

Hallituksen esitys merkitsee siis sitä, että oikeudenkäyntikuluja ei voitaisi määrätä korvattavaksi oikaisuvaatimusmenettelyssä, joka on valituksesta erillinen vaihe ja puhtaasti hallintomenettelyä. Valiokunta pitää tätä rajausta edelleen perusteltuna eikä näe tarvetta erityissääntelyyn esimerkiksi lain voimaantullessa vireillä olevien valitusasioiden suhteen. Muutos koskettaisi ylipäänsä vain pientä määrää vireillä olevia valituksia, koska enemmistö valittajista ei ole vaatinut kuluja eikä käyttänyt avustajaa.

#### *Yksityiskohtaiset perustelut*

Eduskunta on hyväksynyt HE 148/2007 vp:n yhteydessä muutoksia mm. autoverolain 55, 69, 70 ja 71 §:iin. Muutokset liittyvät uuden Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön perustamiseen ja sen asemaan muutoksenhaun toisena osapuolena. Nykyiset veroasiamiehet on tarkoitettu korvata 1.5.2008 lukien valtakunnallisesti ja keskitetysti toimivalla oikeudenvalvontayksiköllä. Tämä muutos on tarpeen ottaa huomioon myös nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä.

Valiokunta ehdottaa, että esitykseen sisältyviä 55 §:n 2 momenttia, 69 §:n 2, 3 ja 5 momenttia, 70 §:n 2—4 momenttia sekä 71 §:n 4 momenttia tarkistetaan siten, että niissä olevat maininnat veroasiamiehen kuulemisesta korvataan Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuulemisella. Muutos on puhtaasti lakitekninen.

<sup>6</sup> Oikeusministeriö on arvioinut, että tullissa vireillä olevista noin 16 000 asiasta arviolta 12 800 siirtyisi mitä todennäköisimmin nykysäännösten nojalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Se edellyttäisi puolestaan tehtyjen karkeiden arvioiden mukaan 202 henkilötyövuoden lisäystä ja 12 milj. euron lisäystä toimintamäärärahoihin, jotta asiat voitaisiin käsitellä entisellä nopeudella. — Vertailun vuoksi todettakoon, että Helsingin hallinto-oikeuden toimintamenot vuonna 2007 olivat yhteensä 8,9 milj. euroa ja henkilöstön määrä noin 150 henkilötyövuotta.

<sup>7</sup> Vrt. hallituksen esitys laiksi hallintolainkäytöstä ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (HE 217/1995 vp), jossa on mainittu mm., että "yhtenä oikaisumenettelyn erityismuotona voidaan mainita arvonnalisäverolaissa (1501/93) ja tullilaissa (1466/94) säädetty järjestely, jossa lääninoikeudelle osoitettu valitus käsitellään ensin veroviranomaisessa oikaisuasiana. Tällöin hallintolainkäyttöä koskevaa lakia ei sovellettaisi oikaisuvaiheessa vaan vasta valituksen käsittelyssä lääninoikeudessa."

**Päätösehdotus**

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (**Valiokunnan muutosehdotukset**).

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

**Valiokunnan muutosehdotukset**

**1.**

**Laki**

**autoverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun autoverolain (1482/1994) 55 §:n 2 momentti, 65 §, 67 §:n 4 momentti, 68 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 69 ja 70 § sekä 71 §:n 1, 3 ja 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 55 §:n 2 momentti laissa -/2008, 67 §:n 4 momentti laissa 413/1997, 69 § laissa 1380/1997, (poist.) laissa 1074/2003 ja laissa -/2008, 70 § osaksi mainitussa laissa 413/1997 ja laissa -/2008 ja 71 §:n 4 momentti mainitussa laissa -/2008, sekä

lisätään lakiin uusi 74 d § seuraavasti:

55 §

Tulliasiamiestä tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* kuullaan ja päätös annetaan (poist.) tiedoksi siten, että asiamiehelle tai yksikölle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 69 §:ssä tai 70 §:ssä toisin säädetä.

65 ja 67 §  
(Kuten HE)

*Oikaisu verovelvollisen hyväksi ja muutoksenhaku*

68 §  
(Kuten HE)

69 §  
(1 mom. kuten HE)

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta tullipiirin päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Ajoneuvohallintokeskuksen päätökseen 55 §:ssä tarkoitetulla *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määrittämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. *Tulliasiamiehen ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

(4 mom. kuten HE)

Viranomaisen on varattava verovelvollisen oikaisuvaatimuksesta *tulliasiamiehelle tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle ja tulliasiamiehen tai yksikön* oikaisuvaatimuksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Asia

voidaan ratkaista asianosaisia kuulematta siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa säädetään.

#### 70 §

(1 mom. kuten HE)

Valtion puolesta valitusoikeus on tullipiirin tekemään päätökseen tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Ajoneuvohallintokeskuksen päätökseen 55 §:ssä tarkoitettulla *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*. Tullihallituksen päätöksestä valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisu päätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. *Tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa sille viranomaiselle, jonka päätöksestä valiteaan. Päätöksen tehneen viranomaisen on annettava valituksen johdosta lausunto. Viranomaisen on varattava valituksen ja lausunnon johdosta *tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* tekemästä valituksesta verovelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä verovelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valitukses-

*ta tulliasiamiehelle tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksiineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

(5 ja 6 mom. kuten HE)

#### 71 §

(1 mom. kuten HE)

(3 mom. kuten HE)

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä käyttää valtion puhevaltaa 55 §:ssä tarkoitettu *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö*.

#### 74 d §

(Kuten HE)

Voimaantulosäännös  
(Kuten HE)

Helsingissä 28 päivänä maaliskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

|      |                                 |                                    |
|------|---------------------------------|------------------------------------|
| pj.  | Hannes Manninen /kesk           | Kirsi Ojansuu /vihr (osittain)     |
| vpj. | Kari Rajamäki /sd               | Heli Paasio /sd                    |
| jäs. | Christina Gestrin /r            | Markku Rossi /kesk                 |
|      | Pertti Hemmilä /kok             | Petri Salo /kok                    |
|      | Bjarne Kallis /kd               | Minna Sirnö /vas (osittain)        |
|      | Kyösti Karjula /kesk            | Pia Viitanen /sd (osittain)        |
|      | Esko Kiviranta /kesk (osittain) | vjäs. Esko Ahonen /kesk (osittain) |
|      | Jari Koskinen /kok (osittain)   | Matti Kauppila /vas (osittain)     |
|      | Mikko Kuoppa /vas               | Lauri Kähkönen /sd                 |
|      | Reijo Laitinen /sd              | Reijo Paajanen /kok (osittain)     |
|      | Mika Lintilä /kesk              | Kimmo Sasi /kok                    |
|      | Olli Nepponen /kok              | Johanna Sumuvuori /vihr.           |
|      | Tuija Nurmi /kok                |                                    |

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

## VASTALAUSE

### *Perustelut*

Hallitus esittää (HE 160/2007 vp) muutosta autoverolakiin. Ehdotettu muutos on varsin tarpeellinen. Tullin tuoreimman arvion mukaan viireillä on lähes 16 000 valitusta. Lainmuutoksen peruste on hyvä, kun siirrytään samanlaiseen järjestelmään kuin mitä välittömässä verotuksessa on. Voimassa oleva lainsäädäntö on hyvin raskas ja epätarkoituksenmukainen, koska kaikki oikaisuvaatimukset, joissa hakijan vaatimusta ei kokonaisuudessaan hyväksytty, siirtyvät automaattisesti hallinto-oikeuteen. Hallituksen esityksellä katkaistaan tämä automaatio.

Automaatio on johtanut siihen, että tulliviranomainen ensimmäisenä muutoksenhakuviranomaisena ei ole antanut ratkaisuja muutoksenhakuasioissa, lukuun ottamatta ilmiselviä tapauksia, joissa muutoksenhakijan vaatimus on hyväksytty kokonaan. Tällaiset tapaukset ovat yleensä koskeneet väärin sovellettua veroprosenttia. Jos muutoksenhaku on koskenut käytetyn auton verotusarvoa tai arvonalisäveroa (elv), valitusta ei ole käsitelty, vaan se on jätetty odottamaan tulevaa muutosta lainsäädäntöön.

Tämä on käytännössä merkinnyt sitä, että kansalaisten on ollut mahdollisuus valittaa viranomaisen päätöksestä, mutta tällä ei ole ollut merkitystä, koska muutoksenhakuviranomainen ei ole ryhtynyt valitusta käsittelemään.

Hallituksen esitys tulee johtamaan siihen, että nyt käsittelemättä olevia lähes 16 000 tapausta ruvetaan käsittelemään oikaisulautakunnassa.

Mahdotonta on sanoa, kuinka moni näistä siirtyy edelleen hallinto-oikeuteen.

Edellä mainittu valtava määrä muutoshakemuksia osoittaa, että ihmiset ovat tyytymättömiä tulliviranomaisten päätöksiin. Asiantuntijoiden kuulemisissa on myös annettu ymmärtää, että tämä tulee jatkumaan, koska lainmuutos koskee ainoastaan muutoksenhakuprosessia, sillä hallituksen esitys ei sisällä muutosta itse valituksen kohteena olevan auton verotusarvon määrittämisen perusteisiin.

Autoverolain viittaus auton yleiseen vähittäismyyntiarvoon on sen verran epämääräinen, että sen arvosta tullaan jatkossakin olemaan eri mieltä. Yhdyn niihin asiantuntijoihin, jotka pitävät tärkeänä siirtymistä selkeämpään ilmaisuun auton verotusarvosta.

### *Ehdotus*

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).*

### *Vastalauseen lausumaehdotus*

*Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti valmistelee muutosta autoverolain käytettyjen autojen verotusarvoa koskeviin pykäliin, jotta verotusarvo paremmin vastaisi tuodun auton todellista arvoa ja näin välttyttäisiin tuhansilta valituksilta.*

Helsingissä 28 päivänä maaliskuuta 2008

Bjarne Kallis /kd